

Styre: Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Styresak: 43/11

Møtedato: 13.09.2011

Dato: 02.09.2011

Arkivsaksnr: 2011/4586-EIDA

Orientering om opptak ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet høsten 2011

Denne orienteringssaken omhandler de ulike opptakene ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet høsten 2011. Opptaket omfatter det nasjonale Samordna Opptak til lavere grads studier, i tillegg kommer fire typer av opptak som administreres lokalt av fakultetet. Dette er opptak til mastergradsstudium, intern programovergang, poststudierett og hospitantstatus.

Opptak til lavere grad – Samordna opptak

Hovedopptaket i Samordna Opptak ble gjennomført 15.7.11. Universitetsledelsen opplyste i brev av 7.6.11 at SV-fakultetets opptaksramme økte med 45 plasser fra høsten 2011, på bakgrunn av universitetets dialog med Kunnskapsdepartementet om hvordan man skal forstå tildelingsbrevet om nye studieplasser for 2011. Fakultetet hadde derfor en opptaksramme på 960 studieplasser ved årets opptak, og en del av våre studieprogrammer fikk en noe større opptaksramme enn i fjor. Se fakultetsstyresak 29/11, orienteringssak om opptaksrammer og søkertall for detaljer.

Universitetsledelsen har en målsetning om å treffe opptaksrammen best mulig, slik at antallet studenter som møter til studiestart ikke overskrider opptaksrammene fastsatt av Universitetsstyret. Totalt fikk fakultetet, med suppleringsstilbud innenfor enkelte program, sende ut 1742 tilbud.

Antall ja-svar gir et visst bilde av interessen for studiene ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, men det er antall møtte studenter som avgjør størrelsen på opptaket. "Møtte studenter" defineres som de studenter som semesterregistrerer seg og betaler semesteravgiften innen fristen 1. september. Tabell 1 nedenfor gir et samlet bilde av Samordna Opptak høsten 2011.

Ved å sammenligne antall studieplasser med antall studenter som møter til studiene får man et reelt bilde av utnyttelsen av fakultetets utdanningskapasitet. Med 960 studieplasser og 998 oppmøtte studenter har fakultetet en overbooking på 3,95 %, og må dermed sies å ha truffet forholdsvis bra i forhold til den tildelte opptaksrammen.

Tabell 1: Opptak til lavere grads studier høsten 2011

Studieprogram	Antall plasser	Primær-søkere	Tilbud hovedoppt	Ja-svar hovedoppt	Tilbud suppl.	Ja-svar suppl.	Møtt
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi	20	25	24	20	1		17
Informasjonsvitenskap	50	66	80	53	2	1	48
Informasjonsvitenskap, årsstudium	15	11	15	8			5
Kognitiv vitenskap	22	53	50	37	2	1	33
Film- og TV-produksjon	20	230	42	23			19
Journalistikk	20	211	44	28			24
Medievitenskap	60	68	101	67			57
Medievitenskap, årsstudium	20	38	38	27			23
Nye medier	21	31	50	24	1		19
Administrasjon- og organisasjonsvitenskap	75	78	107	65	3	3	57
Administrasjon- og organisasjonsvitenskap, årsstudium	25	66	55	34			25
Geografi	49	58	70	51	1		47
Geografi, årsstudium	20	23	40	20			17
Europastudier	30	35	55	29	2	2	26
Politisk økonomi	20	29	41	27	1	1	26
Sammenliknende politikk	87	120	151	112	1	1	100
Sammenliknende politikk, årsstudium	20	35	35	27	1	1	24
Sosialantropologi	78	109	119	78	1	1	70
Sosialantropologi, årsstudium	20	27	30	22			19
Sosiologi	78	110	120	90	4	3	82
Sosiologi, årsstudium	20	46	50	37	1	1	32
Utviklingsstudier	60	95	114	75	1	1	67
Utviklingsstudier, årsstudium	20	33	35	18	1	1	15
Samfunnsøkonomi, bachelor	68	219	149	93	5	4	84
Samfunnsøkonomi, master	22	45	52	34	1		28
Samfunnsøkonomi, årsstudium	20	71	46	36			32
TOTALT	960	1932	1713	1135	29	21	998

Masteropptaket

Masteropptaket er det mest omfattende opptaket som administreres lokalt. Høsten 2011 ble det gjennomført opptak til åtte norske disiplinprogram og tre engelskspråklige program. Nytt av året var at søknadsfristen til masterstudiet ble endret fra 1. juni til 15. april, som følge av et ønske om en felles søknadsfrist for Samordna Opptak og masteropptakene ved fakultetene, jfr. brev fra Studieadministrativ avdeling av 8.10.2010. Tabell 2 viser høstens søkertall, samt utviklingen fra fjoråret for de norske programmene. Internasjonale kvotestudenter og selvfinansierte søkere til de engelskspråklige programmene omtales i et eget avsnitt nedenfor. Det er kun søkere med programmene som førsteprioritet som oppgis.

Tabell 2: Søkertall til masterprogram høsten 2011

Masterprogram	Søkertall høst 2009	Søkertall høst 2010	Søkertall høst 2011	Søknadsutvikling fra høst 2010 til høst 2011
Administrasjon og organisasjonsvitenskap	41	56	56	0
Geografi	26	29	32	10,34 %
Informasjonsvitenskap	31	51	32	-37,25 %
Medievitenskap	46	56	72	28,57 %
Samfunnsøkonomi	45	56	87	55,36 %
Sammenliknende politikk	52	73	94	28,77 %
Sosialantropologi	44	37	55	48,65 %
Sosiologi	19	25	48	92 %
Total norske program	304	383	476	24,28 %
Public Administration	14	6	28	366,67 %
System Dynamics	10	11	20	81,82 %
Development Geography*	3	4	9	125 %
Totalt engelske program	27	21	57	171,43 %
Totalt fakultet	331	404	533	31,93 %

*Tidligere Resources and Human Adaptations

Som man kan se av tabell 2 har fakultetet høsten 2011 hatt en økning i antall søkere på 32 % i forhold til 2010. Sammenlignet med høsten 2009 er økningen på hele 61 %.

Tabell 3: Søker- og oppmøtetall for norskspråklige masterprogram høsten 2011

Masterprogram	Primær-søkere	Tilbud	Ja-svar	Kvinneandel (av ja-svar)	Møtt	Karaktergrense
Adm.Org	56	33	16	11	15	30
Geografi	32	22	10	4	10	30
Informasjonsvitenskap	32	19	18	7	17	30
Medievitenskap	72	44	29	15	28	30
Samfunnsøkonomi	87	33	16	6	14	30
Sammenliknende politikk	94	48	35	9	34	31,67
Sosialantropologi	55	35	22	12	21	30
Sosiologi	48	27	21	17	19	30
Totalt	476	261	167	81	158	

Tabell 4: Søker og oppmøtetall for engelskspråklige masterprogram høsten 2011

Masterprogram	Antall søkere	Kvote	Selv-finansierte	Søknads-web	Tilbud	Ja-svar	Møtt
Public Administration	232	141	63	28	13	7	7
System Dynamics	78	18	30	20	20	17	14
Development Geography	65	41	15	9	6	6	5
Erasmus Mundus*	140				20	20	20
Totalt	515	200	108	57	59	50	46

* Antall søkere til Erasmus Mundus-programmet i systemdynamikk er et anslag, ettersom den faktiske sorteringen av søkere gjøres av Universitetet i Nijmegen.

Tabell 3 og 4 viser søker- og oppmøtetall. Det samfunnsvitenskapelige fakultet hadde høsten 2011 en 32 % økning i antall søkere til våre masterprogram i forhold til høsten 2010, noe som skulle tilsi et godt opptak. Antall ja-svar for de norskspråklige programmene viser imidlertid at dette ikke er tilfelle. Høsten 2010 sendte fakultetet ut 246 tilbud og mottok 188 ja-svar, noe som gav en positiv responsrate på 76 %. I 2011 var den tilsvarende responsraten 63 %. Med 261 utsendte tilbud og 167 ja-svar er årets opptak ikke like godt som fjorårets.

Hvis vi ser på de enkelte programmene er det store forskjeller i søker- og oppmøtetall fra institutt til institutt. Administrasjon og organisasjonsvitenskap mottok et stort antall søknader som ikke hadde programmet som førsteprioritet eller der søkerne ikke hadde tilstrekkelig spesialisering. Geografi gjennomførte for første gang opptak til fire ulike studieretninger innenfor masterprogrammet denne høsten. Programmet fikk kun 10 ja-svar. Sammen med et lavt opptak våren 2011 er dette en uheldig utvikling. Medievitenskap og sammenliknende politikk hadde begge høy opptakskapasitet, og sendte ut henholdsvis 44 og 48 tilbud. Med 30 og 40 opptatte studenter må begge programmene sies å ha truffet ganske godt. Sammenliknende politikk var det eneste programmet som opererte med en poenggrense høyere enn C (31,67 konkurransepoeng). Samfunnsøkonomi hadde kun 16 ja-svar etter 33 tilbud. Programmet har de siste årene hatt gode søker og opptakstall, og den mest nærliggende forklaringen på nedgangen er skarp konkurranse med andre læresteder som Høgskolen i Bergen og Norges Handelshøyskole. De øvrige programmene har mindre svingninger fra tidligere år. Informasjonsvitenskap er det eneste programmet som hadde færre søkere i år enn tidligere år, men antallet ja-svar er høy i forhold til utsendte tilbud, noe som kan tyde på stor interesse for faget i søkermassen. Sosialantropologi og sosiologi hadde begge gode opptak i forhold til kapasitet.

Samlet sett skiller ikke masteropptaket høsten 2011 seg særlig fra de to foregående årene, med unntak av et mye høyere søkertall totalt, og et noe lavere antall ja-svar.

Gjennomføringen av masteropptaket

Søkere til de norskspråklige masterprogrammene, samt søkere til de engelskspråklige programmene som har norsk fødsels- og personnummer og som bor i Norge, søker via søknadsweb. Selve opptaksprosessen er en arbeidsdeling mellom fakultetet, ved opptaksansvarlig, og fagmiljøene på instituttene. Søknadsweb åpner for søknader en måned før fristen (15. april). I perioden mellom 15. mars og 15. april sender opptaksansvarlig regelmessig ut omslagsark til søkerne. Disse omslagene er et verktøy for innhenting av dokumentasjon, samtidig som retur av omslagsarket er en bekreftelse på at søkeren er reell

og ønsker å gå videre med sin søknad. Søkere som ikke returnerer omslagsarket blir ikke videre vurdert for opptak.

Instituttene markerer opptaksgrunnlaget for den enkelte søker. Opptaksansvarlig ved fakultetet regner ut søkernes karaktersnitt etter konkurransepoengmodellen fra 2006. Opptakskapasitet er meldt inn fra instituttene på forhånd, og fastsettelse av en eventuell poenggrense gjøres også i dialog med instituttet. For søkere som søker med bakgrunn i utenlandsk utdanning vil som regel karakterene måtte fastsettes skjønnsmessig, med mindre lærestedet benytter European Credit Transfer System (ECTS). Denne vurderingen er kvalitetssikret gjennom et opptaksmøte med opptaksansvarlig, visedekan for utdanning, studiesjef og internasjonal koordinator.

De søkerne som i masteropptaket høsten 2011 ikke var kvalifisert for opptak ble i vedtaksbrevet opplyst om årsaken, samt om adgangen til klage. Det har ikke blitt registrert noen klagesaker i forbindelse med dette opptaket.

Intern programovergang

Det samfunnsvitenskapelige fakultet tilbyr hver høst og vår studenter muligheten til å bytte bachelorprogram internt på fakultetet, uten å måtte søke Samordna Opptak. Studenter på våre årsstudier kan også søke overgang til bachelorprogram gjennom denne ordningen. I tillegg kan studenter ved andre fakultet søke om intern overgang til oss.

Studenter får ikke innvilget overgang dersom de fyller kravene til en grad på søknadstidspunktet. Bachelorprogrammene i IKT, kognitiv vitenskap, sammenliknende politikk, medievitenskap, politisk økonomi og utviklingsstudier, samt profesjonsstudiet i samfunnsøkonomi har spesifikke progresjonskrav. Det tilbys ikke intern overgang til bachelorprogrammene i journalistikk og film- og TV-produksjon.

Tabell 5: Intern overgang høsten 2011

Bachelorprogram	Søkere høst 2010	Søkere høst 2011	Innvilget
Adm.org	12	20	20
Europastudium	*	0	0
Geografi	10	5	5
IKT	2	2	2
Informasjonvit.	10	5	5
Kognitiv vitenskap	1	1	0
Medievitenskap	20	13	9
Politisk økonomi	2	2	1
Sam. Pol	26	20	16
Samfunnsøkonomi	39	26	25
Samf. øk profesjon	2	1	0
Sosialantropologi	9	12	11
Sosiologi	13	12	12
Utviklingsstudier	5	5	4
TOTALT	151	124	110

*Programmet tilhørte inntil høsten 2011 Det humanistiske fakultet

Hospitantordningen

Denne ordningen eksisterer for at studenter ved andre høyere læresteder i Norge skal kunne ta enkeltemner ved fakultetet. Hospitantstatus innvilges mot fremvisning av dokumentasjon fra annet høyere lærested. I tillegg har det blitt etablert praksis at hospitantstatusen også har en funksjon i forhold til masteropptaket. Søkere til masterstudium som mangler 30 studiepoeng eller mindre for å oppfylle kravet om faglig spesialisering i faget det søkes opptak til blir som regel tilbudt ett semesters hospitantplass for å kunne kvalifisere.

Høsten 2011 ble det innvilget 13 hospitantplasser mot vanlig søknad, og ytterligere 8 ble opprettet i forbindelse med masteropptaket.

Poststudierett

Alle studenter som fullfører et gradsstudium ved fakultetet har rett til inntil ett års studierett frem mot neste Samordna opptak/masteropptak. Dette vil si at studenter som er ferdig med sin grad i vårsemesteret kan studere i ett år, mens den tilsvarende perioden for en student som fullfører om høsten er ett semester. Studenter på årsstudiene omfattes ikke av denne ordningen. Pr. 1. september 2011 var det 119 søknader om poststudierett, hvorav 62 var innvilget.

Forslag til vedtak:

Styret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet tar saken om opptak til orientering.

Knut Helland
dekan

Lise Gundersen
fakultetsdirektør